

Reactie op de aangeboden petitie «Behoud het Hofpoort ziekenhuis door Comité Behoud het Hofpoort Ziekenhuis» op 11 november 2014

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 januari 2015

U heeft mij gevraagd te reageren op de petitie die u heeft ontvangen van Comité Behoud het Hofpoort Ziekenhuis te Woerden. Eerder heb ik vanuit uw Kamer vragen ontvangen en beantwoord van de Kamerleden Leijten (SP) en Van Gerven (SP) over deze petitie (Aanhangsel Handelingen II 2014/15, nr. 463).

In de uitgesproken tekst bij de petitie worden drie gevolgen van marktwerking genoemd. In mijn reactie zal ik daar nader op ingaan.

In de eerste plaats wordt aandacht gevraagd of er wel voldoende partijen geraadpleegd zijn voordat het besluit genomen is om te fuseren. Dit is een terecht aandachtspunt en om die reden is het vanaf 1 januari 2014 verboden om in de zorgsector te fuseren¹, tenzij de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) toestemming geeft. Deze verplichting geldt ook voor alle fusies die bij inwerkingtreding van de wet nog niet afgerond waren. De toestemming van de NZa kan alleen gekregen worden indien zorgaanbieders van te voren, samen met alle betrokkenen, goed nadenken over het nut en de risico's van een concentratie. De petitie en de ruim 14.500 ingezamelde handtekeningen onderstrepen het belang dat bestuurders partijen raadplegen voordat zij besluiten om wel of niet te fuseren. Op de website van Zuwe Hofpoort² is te lezen dat partijen zich hiervan bewust zijn en dat ondernemingsraden en cliëntenraden om advies is gevraagd en dat na afronding van dat proces de fusie wordt gemeld bij de NZa. De NZa zal dan kunnen toetsen of de betrokken ziekenhuizen ondernemingsraden, cliëntenraden en de medische staf hebben geraadpleegd, zoals de wet voorschrijft.

In de tweede plaats wordt aandacht gevraagd voor de toenemende marktmacht van ziekenhuizen als deze fuseren en het risico dat de prijzen zullen stijgen. Ook dit is een terecht aandachtspunt. Een fusie die voortkomt uit overwegingen van marktmacht vind ik niet wenselijk. Fusies zouden niet moeten voortkomen uit machtsvraagstukken. De centrale vraag voor een aanbieder is, hoe kan ik verantwoorde zorg leveren voor mijn patiënten en dit bedrijfseconomisch rendabel vormgeven. Een samenwerking met een andere partij kan dan een mogelijkheid zijn of het afstoten van onrendabele zorg, ook wel specialiseren genoemd, zijn alternatieven voor een fusie. In alle gevallen – en ook in deze specifieke casus – wordt een fusie getoetst op de gevolgen voor de mededinging door de Autoriteit Consument en Markt (ACM). In dit geval is in 2013 op grond van de Mededingingswet door de ACM de fusie beoordeeld en goedgekeurd. De toezichthouder is daarmee van oordeel dat er voldoende concurrentie overblijft.

In de derde plaats vraagt de spreker aandacht voor de bereikbaarheid van de spoedeisende zorg. Dit is eveneens een terecht aandachtspunt en om die reden toetst de NZa niet alleen of partijen betrokken zijn, maar voert

¹ Zorgaanbieders die door 50 personen of meer zorg laten verlenen moeten zich vooraf bij de NZa melden wanneer zij willen samengaan met een andere organisatie.

² <http://www.zuwehofpoort.nl/over-ons/actueel/medische-staven-hofpoort-en-antonijs-geven-positief-advies-over-fusievoorstel.htm?stelID=2&itmlID=16842>

de NZa ook de toets uit of de verlening van cruciale zorg in gevaar komt. Daarbij onderzoekt de NZa voor een aantal vormen van zorg of patiënten door het samengaan niet verder hoeven te reizen of langer hoeven te wachten dan wat volgens de wet maximaal acceptabel is. Zo dient bijvoorbeeld spoedeisende hulp binnen 45 minuten te zijn gewaarborgd. Zonder waarborgen zal de NZa de fusie verbieden. Daar partijen nog geen melding hebben gedaan bij de NZa heeft de NZa dit nog niet beoordeeld.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers